

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Tržaška 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 89 33
F: 01 478 16 99
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
gp.ukom@gov.si

Številka: 092-504/2014/3
Datum: 25. 9. 2014

Zadeva: Predlagam. vladi predlog št. 6052-250: Obvezno testiranje na prepovedane substance – droge – odgovor
Zveza: vaš dopis št. 092-250/2014/1 z dne 9. 9. 2014

V zvezi s predlogom št. 6052-250, ki se nanaša na predlog za obvezno testiranje funkcionarjev pred nastopom funkcije na prepovedane substance – droge, Ministrstvo za javno upravo v okviru svojih pristojnosti posreduje naslednji odgovor:

Predlog glede obveznega testiranja na prepovedane substance je treba obravnavati v okviru ustavno varovanega načela varstva pravic zasebnosti in osebnostnih pravic (35. člen Ustave Republike Slovenije), v okviru teh pravic pa se predlog nanaša na nedotakljivost telesne in duševne celovitosti ter posameznikove zasebnosti v okviru osebnostnih pravic fizične osebe. Na podlagi določbe Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki v 8. členu prav tako varuje pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, ter na podlagi navedene ustavne določbe je zagotovljeno celovito varstvo vseh pravic osebnosti ne glede na to, ali so z ustavo izrecno urejene ali ne. V poseg na področje varovanja pravic zasebnosti sodijo prisilni odvzem krvi, prisilno cepljenje, kot tudi zdravniški posegi nasploh. Zaradi navedenega bi bila lahko ureditev, ki bi določala obvezen test funkcionarjev pred nastopom funkcije na prepovedane substance, pri presoji ustavnosti določb predpisa, ki bi urejal takšen test, sporna in posameznik bi lahko odklonil zdravniški preizkus na prisotnost prepovedanih drog ali drugih substanc v organizmu.

Ministrstvo za javno upravo v zvezi s predlogom tudi ugotavlja, da je področje varnosti in zdravja pri delu sicer urejeno v Zakonu o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11), ki v 51. členu določa:

(1) Delavec ne sme delati ali biti na delovnem mestu pod vplivom alkohola, drog ali drugih prepovedanih substanc.

(2) Delavec ne sme delati ali biti pod vplivom zdravil, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti, na tistih delovnih mestih, na katerih je zaradi večje nevarnosti za nezgode pri delu tako določeno z izjavo o varnosti z oceno tveganja.

(3) Delodajalec ugotavlja stanje iz prvega odstavka tega člena po postopku in na način določenima z internim aktom delodajalca.

(4) Delodajalec mora odstraniti z dela, delovnega mesta in iz delovnega procesa delavca, ki je delal ali je bil na delovnem mestu v nasprotju z določili prvega in drugega odstavka tega člena.

Iz navedene določbe izhaja odgovornost delodajalca, da v primeru ogroženosti zaradi vpliva prepovedanih substanc (alkohol, droge) tudi ukrepa, pri čemer je vprašljiv postopek dokazovanja prisotnosti prepovedanih drog na delovnem mestu zaradi nedotakljivosti človekove telesne in duševne celovitosti, njegove zasebnosti ter osebnostnih pravic. Če obstaja sum, da bi lahko učinek drog ali drugih prepovedanih substanc vplival na delovni proces, ima delodajalec seveda legitimen interes, da takšne sume odpravi, vendar le z dopustnimi metodami. Pravilnik o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev (Uradni list RS, št. 87/02, 29/03 - popr., 124/06 in 43/11 - ZVZD-1), v 10. členu že omogoča delodajalcu, da v določenih primerih pošlje delavce tudi na druge usmerjene preventivne zdravstvene preglede, in sicer tudi v primeru, če obstaja sum na boleznih odvisnosti, ki lahko vplivajo na delovno zmožnost delavca.

Za urejanje pravic funkcionarjev v času trajanja mandata se smiselno uporabljajo predpisi, ki veljajo za osebe v delovnem razmerju, če s posebnimi predpisi ni posebej določeno drugače. Zato bi po mnenju Ministrstva za javno upravo v okviru veljavnih predpisov, ki na splošno urejajo varnost in zdravje pri delu, funkcionar, pri katerem bi obstajal sum na boleznih odvisnosti, ki bi lahko vplivale na delovno zmožnost, lahko bil napoten na usmerjen preventivni zdravstveni pregled.

S spoštovanjem,

Boris Koprivnikar
minister

Poslano:

- naslov